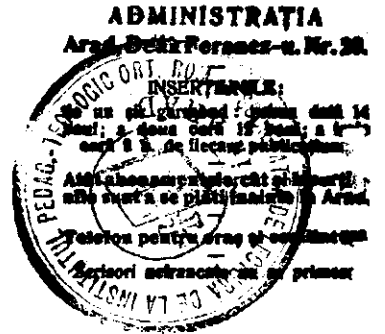

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 6 an 10 cor.
pe 1/2 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.
N-ri de Duminecă pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

TRIBUNA

Cronică politică.

Situația politică se înăsprește pe zi ce merge. Cercurile Curții, precum se vestește sunt foarte enervate, pentru modul în care decurge dezbaterile listei civile în parlament. Dar se caută a se ascunde nervozitatea și impaciența. Curtea nu dă informații nici îndrumări. E lăsat Tisza în voe să facă ce vrea, pentru-că i s'a dat termen și între marginile acestui termen are marșrută hotărâtă. Ori își împlinește promisiunea ori se duce, în termen asemenea hotărât. Și în haosul de plătuiri, se întreabă mulți, de ce nu disolvă Tisza Dieta? Alții răspund, pentru-că nu e în stare a realiza revizuirea regulamentului, ce a promis. Așteaptă deci, să aibă cel puțin budget și, dînsul, care atât de mult vestejea politica șovăitoare alui Széll, e în speranța că opoziția va obosi, deși ar putea să vadă că dincontră se întărește din zi în zi.

Dar se vorbește și de un *Geniestreich*: că abzice de ferit și îndată după votarea regulamentului, va prezenta proiectul de revizuire al regulamentului, și îndată ce acesta va deveni fapt, va dizolva Dieta și dacă nu va căpăta un parlament după plac, va face și o a doua alegere, tot în acest an. Versiunea aceasta se zice, că vine dintr'un isvor din Viena, unde se știe ce obligamente are Tisza. Tot acest isvor pretinde a ști, că azi pe planul întâiu stă ear persoana lui Khuen-Hédervary

„Luptele maghiarilor pentru statul național“ este titlul unei noi broșuri politice despre Ungaria. Autorul, d. Hermann Ortloff, e german austriac și întreg cuprinsul e scris pentru apărarea intereselor austro-germane în Ungaria.

„Budapesti Hirlap“ resumând expunerile d-lui Ortloff, constată, că tendința broșurei este de a denunța politica maghiară ca fiind ostilă Germanilor și Imperatului. Dacă e vinovat cine-va de succesele acelei politice, nu poate fi decât tot germanul, deoarece-ce a încurajat vecinic pe Maghiari în paguba naționalităților.

Diplomația germană, societatea și presa germană, bazate pe niște tradițiuni rău înțelese, au fost tot-deauna pe partea Ungurilor, deși trebuia să facă tocmai contrariul, — zice Ortloff.

Ungaria este un fel de „pericol galben“ pentru Germani, deoarece-ce prin pactul dela 1867 a primit toate drepturile de a fino-mongoliza rasa germană de pe teritoriul său.

Raportul dintre Austria și Ungaria este în detrimentul celei dintâi și nu se poate face nici un aranjament pe baza faimoasei parități. O alianță poate să aibă durată numai când partea cea mai tare, Austria, are deplină putere de conducere. Austria are 28 milioane de locuitori, ear Ungaria abia 18, din care Maghiarii nu fac decât 8 milioane, chiar de am socoti și pe Evreii printre ei. Și Evreii maghiarizați sunt în număr de aproape un milion.

Urmează deci că Ungaria trebuie să se împace cu gândul de a ceda, în toate, rolul conducător Austriei și că șeful armatei nu poate fi regele maghiar, ci Imperatul austriac care singur poate să aibă drepturi suverane asupra armatei.

Societatea maghiară, cu guvernele sale, n'au isbutit să-și facă limba plăcută printre naționalități. Iată o învățătură destul de clară pentru viitor. Să recunoască odată, că politica de maghiarizare și de contopire a străinilor într'un Stat național, n'are succes și liniștea se va restabili.

Până aci părerile d-lui Ortloff sunt juste și conforme cu starea reală a lucrurilor. Soluția propusă însă e mai puțin acceptabilă. D-sa cere introducerea limbii germane ca limbă oficială pentru întregul imperiu Austro Ungar.

Asta-i mai dificil. Vremurile lui Iosif al II-lea au trecut.

Zilele trecute a apărut o carte, proprie a face senzație în cercuri largi. „Der Weltkrieg“ este titlul cărții, scrisă de un căpitan saxon Nieman, care descrie foarte interesant războiul ce eventual ar izbucni pe de-o parte între Anglia pe dealtă parte între Rusia, Franția și Germania. Conținutul cărții este acesta:

În urma continuilor amenințări din estul orient, Anglia declară război Rusiei, care apelează la Franția, să lupte alături de dînsa. Germania hesitează la început, dar noul cancelar un fost oficer din Hanovera, care după 1866 a abzis și de atunci e unul dintre cei mai mari comercianți ai Hamburgului, atîta îl tot îndeamnă pe Wilhelm II, până ce acesta în fine se hotărăște.

Drept rezultat al constăturilor cu diplomatul acesta de o curioasă origină, împăratul intră în alianța dublă și prinde arma împotriva unchiului său, Rușii încep lupta în Asia și după multe lupte memorabile, alungă pe Englezii din India, în vreme ce flota unită franceză și germană, sub conducerea principelui prus Henric raportează o strălucită învingere pe apele Weissingen.

Urmarea acestei lupte este, că o armată franceză-germană, sub conducerea împăratului Wilhelm, descinde pe malul britanic. Domnitorul acesta, care tot mai mult se dezbracă de sentimente familiare, bate una după alta taberile rezlețe engleze și sfîrșitul luptelor e că împăratul intră cu glorie în Londra. Englitera care nu mai are nici flotă nici armată, cere cu umilintă pace.

S'adună conferența în Haga, care stabilește condițiunile de pace și, se'nțelege, condițiunile sunt foarte aspre pentru cei învinși. India va fi a Rusiei; Franția, care nici un moment nu s'a cugetat la Alsacia și Lorena; primește Belgia și Egiptul; Spania capătă Gibraltarul; Macedonia restaurată și mărită va fi stat independent sub stăpînirea unui descendent de Habsburg; Transvaalul va fi din nou republică. Germania se împărtășește asemenea din pradă: dînsa ia Anvers-ul Zanzibarul și sinul Baina.

Acesta e în rezumat cuprinsul cărții, care, probabilitate nu s'ar putea zice că are dar scopul și-l ajunge: pune o jumătate oră în mișcare zborul fanteziei celor cari visează despre soarta popoarelor.

O a doua provocare.

Ziarul pasivist din Lugoj, publică la rubrica „pentru care nu primește răspunderea“, scrisoarea unor bravi alegători din cercul Bocșei, adresată deputatului lor Pachomie Avramescu, care și azi stă cu conștiința sa de Român liniștită, în tabăra de unde s'aruncă șrapnele nebune împotriva școalelor noastre naționale.

Reproducem și noi scrisoarea, care din grația „comitetului redacțional“ a ajuns la coada ziarului, căruia i-a fost trimisă.

Scrisoare deschisă,

cătră Dl Dr. Pachomie Avramescu, deputat dietal al cercului Bocșa.

Magnifice Dle Deputat!

Alegătorii români ai cercului Bocșa, căna V'au încredințat a-i reprezenta în parlamentul țării, au fost de convingerea, că întotdeauna Vești apăsătoare interesele atât ale cercului Bocșa, cât și ale poporului român.

Stînd acum în fața unui viitor întunecat din cauza proiectului reformei legilor școlare, V'e rugăm, ca, luînd în considerare urmările grave, ce ar urma din proiectul de lege amintit, pentru poporul român, să eșiți din partidul liberal, care, mai ales în timpul din urmă, s'a dovedit de foarte neliberal față de poporul român, și totodată V'e rugăm a lua poziție în contra acestui proiect, căci noi nu voim, ca să ne ajungă rușinea, ca acest proiect să devină lege și prin concursul D-Voastră, care reprezentați cercul nostru, care e aproape întreg românesc.

Sperăm că D-Voastră V'e Vești și face datorința, căci la cus contrar alegătorii români ai cercului Bocșa de sigur își vor face-o cu ocaziunea proximalor alegeri.

Aceste ni le-am ținut de datorință a Vi-le aduce la cunoștință.

Bocșa Română la 15 Iulie 1904.

Cu stimă

Pentru mai mulți alegători:

Constantin Morariu, Constantin Tina, Mihai Bojin, Gruia Setir, Costa Mureșan, Nicolae Zebuc.

LA PUTNA.

«Voința Națională» valorosul organ al partidului liberal din România, scrie sub impresiile sîrbării dela Putna, următoarele:

Însemnătatea istorică a sîrbării lui Ștefan-cel-Mare s'a arătat nu numai în toată țara, unde entuziasmul a izbucnit, dînd pe față patriotismul nostru, care, dacă nu e așa de expansiv ca al altor popoare, e însă mai adînc și mai trainic, de cum și-l închipuie scepticii și bla-

Sirolin

Cel mai excelent profesor și medic îl recomandă ca remediu cu efect

și mai ales este recomandat Convalescenților după influență. — Sirolinul promovează apetitul și face să crească greutatea corpului, depărtează tusa și flegma și face să înceteze asudarea de noapte. — Din cauza mirosului și gustului său plăcut este luat cu plăcere și de copii. În farmaciile să capătă în sticle de 4 cor. Să fim atenți, ca fie-oare sticla să fie provăzută cu firma de mai jos

contra morburilor de plumăni, afecțiunilor organelor de respirație, precum: bronchită cronică, tusă convulsivă,

zații, dar și la Putna, unde e mormântul Viteazului și Înțeleptului nostru strămos. Guvernul austriac, prin reprezentantul său Prințul de Hohenlohe, a ținut să arate tot respectul pentru sentimentul de iubire al Românilor către neuitatul lor Voevod și toată considerația pentru un popor, care prin sîrguința și energia sa, caută să ajungă cât mai fără întârziere la nivelul Europei. Nici o piedecă la libera manifestare a sentimentelor românești față cu vremea cea mai ilustră a trecutului nostru și față cu cel mai mare Român; di'mpotrivă, începînd cu guvernatorul și cu Sfinția sa Mitropolitul de Repta și sfîrșind cu toți reprezentanții autorităților, au făcut toate silințele pentru ca ziua de 2 Iulie să fie o manifestare măreață, care să rămână neuitată de Români. Ori unde bate o inimă de Român, se va ști că Austria vede în noi un element de ordine și progres, care se simte solidar legat de reprezentanța civilizației europene în fața Orientului, atîta vreme copleșit sub apăsarea neculturei și a lipsei de libertate. Austria a implântat civilizația în Ungaria, scoțînd-o din starea de pașalic turcesc; Austria a trezit pe tinerii români de peste munți, trimișți la Roma, ca să-și vie în conștiință că sunt de origine romană și datorii a fi un element de civilizație și progres în regiunea Carpaților, aducîndu-și neamul lor la ideea națională, înăbușită mai ales în țările dela Dunăre, de influența grecească, de pseudocultura ce se răspîndea dela Bizanț.

Astăzi când roadele acestei mișcări culturale se văd, când poporul român conștient își serbează eroii naționali, îngenunchind la mormintele lor, și căutînd a se însufla din faptele lor, Austria ne-a primit cu bucurie și simpatie, și însuși Majestatea Sa, Impăratul Francisc Iosif, a mulțumit Românilor bucovineni pentru nestrămînată credință ce i-s-a exprimat cu ocazia serbării centenarului al patrulea dela moartea lui Ștefan-cel-Mare.

Adîncă întipărire a făcut asupra tuturor Românilor, considerația cu care a fost primit consulul nostru din Cernăuți, dl Cogălniceanu, pe care M. Sa Regele l'a însărcinat a aduce și depune o coroană pe mormîntul lui Ștefan-cel-Mare. Pretutindene locul de onoare s'a dat reprezentantului Regelui nostru și tricolorul român a strălucit pretutindenea alături cu steagurile austriace și bucovinene. Nici nu i-a venit cuiva în minte a vedea în acest tricolor un semn de nelealitate sau o amenințare.

Majestatea Sa Impăratul Austriei și Rege al Ungariei a arătat aceeași condescendență luminată și față cu Ungurii, îngăduind aducerea în țară a oaselor unui mare erou național al lor, ale lui Rákoczy, măcar că s'a luptat acesta

cu înverșunare chiar și împotriva Austriei. Majestatea Sa a înțeles că un popor, cari nu-și iubește și serbează oamenii mari, e un popor nenorocit, un popor care se simte apăsător și a cărui libertate de dezvoltare e trunchiată.

Eată de ce salutăm cu adîncă mulțumire această zi mare, care a unit pe toți Români din lumea largă, în care soarta i-a împrăștiat, într'un gând și într'o simțire, dînd un îmbold nou pentru munca grea și mare ce ne mai rămîne de făcut pentru a fi la înălțimea misiunii noastre la Dunăre și Carpați. Eată de ce ne simțim plini de recunoștință către Austria, care ne-a dovedit că e la înălțimea culturii moderne și că își pune mărirea și puterea în libera dezvoltare a tuturor popoarelor de sub sceptrul său, neuitîndu-și rolul istoric ce l'a avut și îl are aci la hotarele Răsăritului, ca reprezentantă a culturii europene.

Fie ca exemplul acesta să găsească imitatori spre marelă bine al progresului omenirii și a asigurării dezvoltării integrale a popoarelor de aici, cari au avut atîta de suferit și cari merită totuși soartă mai bună ce tind să și-o creeze.

Serbările din Borzești (Bacău).

Dacă în toate colțurile unde se află o suflare românească, serbarea celui de al 4-lea centenar dela moartea lui Ștefan-cel-Mare s'a desfășurat cu o solemnitate deosebită, apoi la Borzești, serbarea a luat proporțiuni într'adevăr înălțătoare, entuziasmul a întrecut ori ce margini.

Norocosul colț al Moldovei, — Borzești — colț sortit într'o zodie tericită ca să fie locul de naștere al Viteazului Ștefan, și-a luat pe ziua de azi haina marelui sîrbătorii.

Pregătirile făcute sunt extraordinare.

În afară de măreția-i naturală, — mîndru și sîlbatic, poetic și minunat — Borzeștii a fost prefăcut într'un adevărat raiu pămîntesc, fiind decorat cu toată arta cuvenită.

Falnicul tricolor falfăie mîndru pe toate casele, pe toate colțurile, la fie ce pas, ear drumurile, împrejurimile, satul, — mulțumită vigilenței administrației, — curățite, îngrijite, orânduite și ornate în chipul cel mai perfect.

Intrarea în Borzești e tot ce închipuirea omenească poate concepe mai frumos.

Acest sat, atît de liniștit și modest, așezat în pustiul majestuos al naturii sălbatice, prin frumusețea pozițiunii și prin amintirile ce evocă își mișcă sufletul.

După ce am vizitat satul și am luat notă de toate pregătirile ce s'au făcut, am căutat să am

convorbiri cu mai mulți săteni din partea locului pentru a vedea, cam ce știu ei despre voevodul Ștefan, sau despre locul său natal.

Printre alții am dat și de un bătrîn unchiaș dulce la înfățișare și un fermecător lor vorbă.

„Se zice că era o zi nouroasă, — îmi povestea bătrînul unchiaș din Borzești, — cu furtună și mare tulburare în ceruri.

„Norii se frămîntau, munții gemeau mînioși par'că de neliniștea firei, apele curgeau spumoase și mai repezi de cât de obicei. De odată par'că se rupse cerul și o ploaie ce vroia să înec lumea, porni să cadă din întunerecul furtunos de sus.

„Atunci, în mijlocul acelei vijelii și groaznice furtuni, cu trăsnete și fulgere, cu potop și tunete, Ștefan cel fericit apără pe lume, luminos și plin de noroc ca firea de beșug.

„Se mai zice că într'o clipeală furtuna s'a potolit, ploaia a stătut, și un soare strălucitor și ferbinte cuprinse în mreaja razelor lui munții uzii de ploaie.

„Și întreaga fire s'a înveselit de fericirea binecuvîntatului neam al Românilor.“

Așa ne-a povestit duiosul unchiaș din Borzești, chipul cum e gravată în mintea poporului dela țară, nașterea marelui nostru erou național.

Duminecă dimineața încă în zorii zilei, Borzeștii era prefăcut într'un adevărat furnicar de oameni. De prin toate locurile și de pe toate drumurile se văd venind grupuri, grupuri de oameni, majoritate săteni, toți în haine de sîrbătoare, toți sănătoși, Români dela munte.

Toate trenurile de dimineață, aduc sute de persoane din toate unghiurile țerei.

Trenurile speciale sunt tixite de lume.

Cu trenul de Iași au sosit studenții Dumitru Păușești, Ilie Ghibănescu și Ioan Popescu, reprezentînd studențimea ieșeană. De asemenea au sosit numeroși ieșeni și pes e 800 milițieni și soldați.

Milițienii și gendarmii rurali păzesc ordinea.

Sosirea d-lui ministru Haret, la ora 9.30 cu un tren special, e salutată cu entuziasm. Trenul e compus din 38 vagoane, înșesate de oameni. La sosire muzica reg. 7 și corurile cîntă.

Odată cu dl și d-na Haret sosesc multe notabilități și persoane oficiale din București. Am remarcat pe Dr. Istrate, Gârboviceanu. I. Bianu. Sihleanu, Take Protopopescu, Petraru, colonel Văleanu, Gh. Lahovary colonel Tarnaschi etc.

În pavilionul construit pe lângă biserica istorică a Borzeștilor (înălțată de către însuși marele Ștefan) se începe slujba religioasă.

Solemnitatea și evlavia acestui moment sunt de nedescris. Cât vezi cu ochiul, pe deal și în vale tot capete de oameni aplecate în spre pămînt, toată lumea descoperită, cei mai mulți îngenunchiați...

DELA NOI.

Cu fruntea 'n țărîndă plîngînd azi ne vezi
Din slavă, cerescule soare,
Rugămu-ne fie; azi susțelul nostru
Tu lasă-l departe să zboare.
Trimite și vîntul, pribeagul drumeș,
El cratnicul bolșii albastre,
Să ducă departe pe aripa lui
Cuvîntul strîgărilor noastre.

Acolo, departe, spre soare răsare
In freamăt de for din dumiavă,
Pe veci cetluite în marmură rece
Dorm clipele noastre de slavă.
Voi sîntești acolo viteji pîrcălabi
Și voi prea cinstiților vornici,
Statornici, în cînstea de lege și țară,
In focul credinței statornici.

Acolo dormi și tu, arhanghel bătrîn,
Tu, Ștefane, sfînt Voevoade,
Ce-ai scris strălucirea norodului tău
Cu sânge dujman de noroade.
De sfînta ta dreaptă, de spada ta sfîntă
Spun toate poveștile slovei,
— Să nu se 'nșioare de numele tău,
Nu-ți frunză în codrii Moldovei...

Azi mașteră-i vremea... Acum văduvite
Zac sfintele tale oșele
Și luna când trece prelung se 'nșioară,
Căci vede rugina pe ele.
Amarnic ne poartă pe strîmbe cărări
Vicleana și vitrega soarte,
Mărit Voevoade, — strîind-ți țărîna
De vise și fulgere moarte...

Noi suntem drumeșii piticelor vremi
Pitici în puțință și 'n vreme,
Copii fără sprijin, ne scurgem viața
Din dor și din nemîngîdiere.
A noastră moșie, frumoasă nespus,
Grumașul și-a 'ntins spre perzare,
Căci brațele noastre azi spadă nu strîng,
Și steag țara noastră nu are...

Măria Ta! Suntem bătuiți de nevoi,
La noi înzădar ară plugul,
Căci holdelor noastre cu spicul de aur,
Străinul le fură beșugul,
Am vrea să purcedem cu jertfele laudei,
Dar n'avem nimica la casă.
Măria Ta! — Toate străinii le duc
Și numai cu lacrimi ne lasă...

Dar spunem cu toții nevestelor noastre
Să plîngă cu lacrimi de jale,

Potopul să treacă și plaiul și munte
Să spele oșelele tale.
Atunci când în soare din nou străluci-vor,
— De sus din a ta 'mpărăție:
Crai tânăr, crai mîndru, crai nou să le
'ncingă,
Trimite, rugămu-ne fie!
Nic. Otavă.

Ucigașii lui Stradella.

De
F. de Mênii.
(Urmare și fine).

Atunci o furtună de entuziasm se ridică în templu; un strigăt nemărginit spre gloria artistului trecu închinînd flacăra luminărilor din altar. Cu toată majestatea locului, entuziasmul italian aplauda geniul muzicantului; ovațiunea dura încă pe când cu un fulger metalic cădelnița legănată de mînilor tremurătoare ale episcopului, făcu de patru ori semnul iertării.

Sub emoțiunea melodiei supreme unele femei leșinaseră, ear unii oameni pîrînd bieți ieșeau strigînd. Delirul era la culme, într'un colț al bisericei, la umbra unui pilastru, cei doi ucigași plîngeau

În bucuria triumfului și fără nici o grijă Stradella și Ortencia se întorceau acasă urmînd

Serviciul divin e oficiat de P. S. S. Episcopul de Roman asistat de întregul cler al județului Bacău.

Rugăciunile la acest parastas sunt lungi și mișcătoare. Când clerul a invocat cerului vecinica odihnă, făcând pomelnicul marelui erou național și al neamurilor sale, pe cum și a Vitejilor Moldoveni cari au căzut în războaie, multă lume plânge.

Corul preoților și corurile școalelor întonează imnuri religioase, cari par a se ridica până în ceruri... Artileria trage salvă.

Pentru parastas s'a făcut o colivă mare cu chipul voevodului Ștefan.

Discursurile. Primul vorbește deputatul Radu Porumbaru, care într'o entusiastă cuvântare arată emoțiunea ce i-a produs marea serbare. Mulțimele tuturor cari au contribuit la succesul serbarei.

Studentul Ghibănescu din Iași, arată că serbarea de astăzi este amintirea trecutului istoric, aci pe cimentul națiunii românești. Poporul care-și ignorează viața istorică n'are trăinicie pentru viitor.

Doctorul Istrati, într'o atingătoare cuvântare, face în numele Academiei apoteosa faptelor lui Ștefan.

Demonstrează că Ștefan este binefăcătorul, chiar salvatorul din trecut al civilizației întregii Europe amenințate de Turci.

Face istoricul faptelor eroului numindu-l gloria întregii omeniri.

Ministrul Haret, într'o superbă cuvântare, demonstrează însemnătatea serbarei de azi, spune că masele populare românești sunt mereu inspirate de faptele lui Ștefan, arată că serbarea de astăzi este răsplătă dumnezeieacă dată românilor pentru suferințele îndurate în trecut și sfârșește conjurând poporul român să i-a de exemple în fapte pe Ștefan dând în senzi lor educațiunea copiilor.

Poetul Dușu Dușescu cetește frumoasa sa poezie ocazională.

Defilarea. La orele 11 s'a început defilarea, în ordinea următoare:

În fața tribunei, înșesată de oficiali și de popor, defilează într'o ordine exemplară, elevii liceului „Principele Ferdinand” din Bacău, pe cum și elevii tuturor celorlalte școli primare, rurale și de meserii numeroase societăți, învățătorii, primarii rurali, delegațiunile satelor răzășești cari au sosit la Borzești.

Muzica regimentului 26 Bacău a cântat în tot timpul defilării, de asemeni și corurile școlare.

Corlegiul istoric. Comitetul organizator al acestei înălțătoare serbări a isbutit să formeze

și aici un mare cortegiu istoric care reamintea glorioasele vremuri de altă dată.

La vederea acestui falnic cortegiu, entuziasmul miilor oameni nu mai are margini.

Toți și toate se manifestă în chip sgomotos, bărbați, femei și copii își amestecă vocile lor în strigăte puternice de ură, vâzduhul până la mari depărtări răsună de veselie, corurile cântă, ear muzicele nu mai sfârșesc.

Entuziasmul și ovațiunile indescriptibile. Peste 50.000 de oameni au venit la Borzești, cari manifestează zgomotos. Entuziasmul devine delirant. Defilează apoi infanteria și artileria din Bacău.

Banchetul. La ora 1 a început banchetul întinzându-se nenumărate mese imbelșugate cu peste 3000 persoane.

Primul toast l-a ridicat deputatul Radu Porumbaru pentru ministrul Haret. Acesta răspunde închinând pentru Regele Carol, D. Istrate aduce salutul dela Români țerilor subjugate zicând că dela Borzești este cea mai falnică serbare românească. Laudă activitatea depusă de Haret și Porumbaru pentru succesul serbării. Bea pentru prosperitatea Bacăului.

Advocatul G. Răileanu bea pentru corpul didactic.

Ministrul Haret închină din nou pentru săteni.

Serbările școlare. La orele 2 jum. încep serbările școlare.

Serbările școlare au reușit în mod admirabil începând prin intonarea „Imnului Regal”.

Dl Haret, ministru de instrucție, într'o caldă cuvântare și-a exprimat marea entuziasm pentru reușita serbarei. D-sa arată meritele câtor-va învățătorii din jud. Bacău, cari au dovedit multă tragere de inimă în misiunea lor.

Învățătorul Matei mulțumește d-lui ministru, în numele colegilor săi, pentru sollicitudinea ce o arată învățământului.

Profesorul Pătrășcanu vorbește despre activitatea și vitejia marelui erou, și Ștefan-Vodă, dându-l ca exemplu tinerelor generațiuni.

Directorul liceului din Bacău, d. Lascar Benjamin, face o dare de seamă asupra anului expirat. Apoi se face premiarea elevilor liceului și școalelor rurale.

Dl revizor școlar, Eugeniu Stoica, arată activitatea școalelor rurale și meritele învățătorilor și termină mulțumind călduros d-lui ministru Haret pentru munca depusă.

D. Haret răspunde.

Ultimul care vorbește este dl Klein președintele ligii Culturale din Bacău, care arată însemnătatea acestei zile pentru întreaga suflare românească.

La orele 4 încep pe câmp producțiunile școlare în ovațiunile generale ale mulțimei. Succesul este enorm.

Veselia sătenilor. În vremea când s'a servit masa, la care au participat persoanele oficiale și invitații, s'a încins în vale o mândră horă țerânească.

Flăcăi și fete, din toate comunele învecinate s'au prins la joc, în care la un moment dat, se prind frățește și „surtucarii” și cucoanele, neputând rezista entuziasmului amețitor al acestora.

Serbarea de seară. Mulțimea, îmbătată de bucurie, de entuziasm până la frenezie, serbează în locul natal al lui Ștefan-cel-Mare, amintirea marelui erou național.

Borzeștii înnoată într'o mare de lumină, și la strigătele de veselie ale mulțimei, se amestecă și sgomotul focurilor de artificii și lumina de foc bengalic.

Din străinătate.

Tratatul comercial germano-român. „Vossische Zeitung” scrie: Negocierile pentru înoirea tractatului de comerț cu România, cari durează de patru săptămâni, întâmpină greutatea mai mari de cum se așteptau. Guvernul român, în adevăr, a fost exagerat, dar concesiile făcute se privesc ca neindestulitoare de Germani; de asemenea și concesiile ce poate face Germania produselor românești par mărginite prin toată tendența politicii vamale germane nouă.

Acordul anglo-german. La Kiel s'a încheiat o înțelegere între Germania și Anglia, la fel cu cea între Franța și Anglia. S'au regulat oare-și cari neînțelegeri ce se găseau între amândouă țerile, în colonii, s'a regulat chestia Egiptului și pentru alte neînțelegeri ce s'ar ivi s'a hotărât să se alerge la tribunalul de arbitri. La Kiel s'au înlăturat cele din urmă greutatea; ear la Londra s'a încălit neînțelegerea.

malurile pustii ale Tibului. Dând drumul alaiului, care-l urmărea cu aclamări, voiseră să rămână singuri în liniștea impunătoare de-alungul fluviului, ale cărui unde întunecoase păreau că poartă lucriri de stele.

Și Ortenzia zicea:

— Vezi tu, prea iubite, arta divină ce te inspiră și pe care m'ai învățat a o cunoaște este ca această licărire ce îmbracă cu fluturi de aur fluviul cu unde mocirloase. În cursul neliniștit al vieții, orele sublime ale artei sunt asemenea acestor lucriri, care din mocirla vătămătoare formează un al doilea cer, icoana celuialt, și mai aproape de noi decât de el. Și muzica divină este, care produce această minune.

În acest moment, lângă perechea îmbrățișată, două umbre se iviră.

— Ea produce încă și mai admirabile minuni, zise o voce tremurătoare de emoțiune,

— Signor Stradella, tovarășul meu Rinaldo și eu sosim dela Venetia și suntem însărcinați de a vă ucide. Atâta e de ajuns ca să înțelegeți, cine ne-a încredințat aceasta treabă urită...

— Nu tremura, signorina, adăugă Lorenzo adresându-se tinerei femei, nu mai aveți a vă teme de nimic, cât timp vom fi noi aci. Binevoii numai a ne asculta, pe când vă vom însoți până la poarta d-voastră. V'am căutat la Neapole, apoi la Roma, pentru a vă repune. Dar cum să vă descriem ce s'a petrecut în sufletele noastre de oameni simpli adineoară în biserică, unde am intrat din întâmplare? — Fi-vor aplausele poporului întreg împreunate cu impresiunea zdrobitoare a frumoasei d-voastre

opere asupra noastră? Ce întoarcere neînțeleasă au încercat sentimentele noastre? Nu putem să v'o spunem! Dar printr'o minune, de odată, în noi cari trăim din crime, cari ucidem pentru câte-va piese de aur și ale căror inimi sunt închise de mult pentru orî-ce urmă de milă, furia și cruzimea noastră a dispărut fără de veste.

— Și am plâns domnule, adause Rinaldo. Ni-s'a părut, că o nespusă milă ne topia sufletele. O nemărginită blândețe ne largi inimile. Apoi am simțit că o iertare divină se coborî peste noi, mai dulce decât a celui de pe cruce când își întinde brațele spre cele patru colțuri ale lumii.

— Am înțeles, continuă Lorenzo, ce grozavă crimă era a noastră, când voiam să răpim viața unui om al cărui geniu sublim este admirat de Italia întreagă. Domnule, numai artei d-tale datorez viața, căci ea ne-a făcut cinstiți fără voia noastră. — Mai ascultați un moment. Cel ce vrea să răsbune ocara ce i-ați cășunat posedă o mare putere. Ca un bun Venetian ce este, nu va ierta niciodată o trădare amoroasă, și afară de noi mai sunt ucigași în Italia. Părăsiți Roma, refugiați-vă la Turin, unde asprimea justiției nu cunoaște adăpoaste pentru crime.

— Am terminat, conchise Lorenzo, iertați-ne că am turburat un moment dulce a d-voastre convorbiri.

Cele două umbre dispărură în noapte pe când pași îndepărtați cadentau murmurul armonios al marelui urbe, care adormea.

Câte-va luni mai în urmă, pe meterezele Turinului, Stradella fu greu rănit de câtră trei ucigași plătiți de Contarini, printre cari se găsea tatăl Ortenziei. Din fericire scăpă și de asta ear regenta Turinului căsătorii pe cei doi amanți. Dar Stradella era ursit pentru un sfârșit sănger.

Ceva mai târziu ducându-se la Genua cu tînăra sa soție, ilustrul compozitor fu găsit ucis în locuința ce ocupă alături cu aceea, care era deja unită cu el în triumf și amor.

Se știe că ucigașii fugiră pe o barcă, ce-i aștepta în portul Genuei.

Se zice, că urcându-se în barcă unul dintre ucigași ar fi zis cu nesocotință câtră celălalt destul de tare pentru a fi auzit:

— De data asta signor Contarini va fi mulțumit, și că atunci barcagii schimbară încet câte-va cuvinte. Dar nu se știe ce s'a făcut cu barca deoarece plecând dela scara casei cu crima n'a mai tras la țerm nicăiri ci dispăru pe valuri fără a lăsa vre-o urmă.

Aceasta barcă se numea *Giovanni Battista*; ea aparținea la doi barcagii, cari treceau ca destul de neexperimentați, căci îmbrățișaseră această ocupațiune foarte târziu. Cel mai în vârstă dintre marinarii se numea Rinaldo; Lorenzo era numele celui tînăr.

Trad. de: *Cel cu bun chip.*

Războiul ruso-japonez.

Armata lui Kuroki rezbește necontent înaintea după învingerea din trecătoarea Motien. Generalul japonez zi de zi se apropie tot mai mult de Liaoyang, cartierul general al lui Kuropatkin. Insuș generalul rus recunoaște într'un raport către țară, că oaste impunătoare se apropie dinspre Sikoien. Această localitate se află la o distanță de circa 30 kilometri spre nord-vest dela trecătoarea Motien, de unde duce drum oblu până la Liaoyang. Japonezii deci sunt așa zicând în imediată apropiere de Liaoyang, ear' lumea așteaptă acum cu nerăbdare evenimentele apropiate.

Ceea-ce privește înaintarea generalului Oku, acesta a încetat deocamdată cu operațiunile, probabil din cauza, că are nevoie de întăriri, dar' mai probabil pare a fi motivul tacticii: Oku așteaptă să atace nainte Kuroki aripa stângă a armatei ruse, când apoi și el se va arunca asupra aripei drepte a Rușilor și momentul, când aceștia vor fi mai mult ocupați în partea nordică. Și nu e imposibil că în felul acesta să se pregătească Rușilor o astfel de surpriză, de care să-și aducă aminte totdeauna, de câte-ori numai se vor cugeta la campania cu Japonia.

Și până când Muscalilor le merge rău pe câmpul de război, acasă încă li-s'a cam încălțit itele, deoarece-ce între Anglia și imperiul țarului s'a produs un conflict acut. Pe marea roșie anume vasul rusesc *Petersburg* a capturat un vas englez, ce ducea materii de război pe seama flotei engleze din extremul Orient. Comandantul vasului rusesc a cugetat, cel puțin așa se scuza—că vasul englez duce marfă de contrabandă. Bastimentul rus Petersburg de altcum prin faptul că cu *drapel comercial* a trecut prin Dardanele, a violat în modul cel mai grav tratatul dela Berlin prin care Dardanelele sunt declarate ca neutrale, deci nime nu poate trece, afară de vasele de război turcești. Ascuțitul acestei convenții de sine înțeles s'a întors mai ales împotriva Rusiei celei suspecte și cu dorul vecinic, de a pătrunde în Constantinopol. Conflictul iscat este destul de acut, și guvernul rusesc voește cu ori-ce preț să-l aplaneze, ca să nu provoace opiniunea engleză foarte surescitată, chiar acum, când forțele-î sunt legate în Mandșuria. Aceasta afacere s'a discutat deja și în parlamentul englez, în consiliul de ministrii, ear' opiniunea publică engleză este foarte iritată contra Rusiei, pretinzând maximul satisfacțiunii. Ministrul afacerilor externe englez a și inmanuat ambasadorului rusesc la Londra o notă de protestațiune energică, făcând atent pe guvernul rusesc la urmările, cari pot rezulta din o asemenea procedură.

O broșură simptomatică.

O broșură intitulată *China sau noi* (Kitai ili My), nepusă încă în vânzare, împărțită cu băgare de seamă și pusă la dispoziția bibliotecilor naționale și populare, cere cucerirea Galbenilor. Chiar cu rizicul de-a suferi încă un jug mongol, trebuie să punem mâna pe o parte din China. Este interesul tuturor popoarelor albe ca China să se împartă cât mai de grabă, chiar dacă nouă ne-o veni drept parte „bucățelele cele mai puțin gustoase“, va fi cu atât mai bine pentru noi.

Autorul explică aceste desiderate, îndreptându-se regimul sclaviei ce preconizează, prin aceea că țărani ruși „primind dela monarch, acum patru-zeci de ani, libertatea personală, au muncit atât de atunc în cât au, „pe bună dreptate“ drept la stăpânirea Chinezilor. Autorul nu se

ingrijește de fel de o tratare crudă din partea viitorilor seniori-mojicii ruși, de oare-ce va fi în interesul lor să păstreze cât se poate de bine forța muncitoare plătită cu bani.

Nobletea rusă (afară de baroni și alți nobili de origine Indoelnică), vor putea de asemenea să cumpere Chinezi, dar nu atât de ușor ca mojicii, de oare-ce nobilii nemuncind singuri, Chinezii ar putea să scape de sclavie la ei.

Autorul prevede tot creșterea necesară a populației sclave chineze, prețurile, vârsta, sexul Chinezilor de vânzare; capitalizează până și cheltuielile cumpărării sclavilor și socotește că un soț oare-care va putea în trei-zeci de ani să câștige o familie chineză pe an. Iar statulul acesteia operație i-ar putea aduce 15.750.000 ruble pe an.

„Noua generație a Chinezilor cumpărați dela Stat va putea fi vîndută de proprietarii ei, chiar fără a vinde în același timp și pământul corespunzător, însă numai mojicilor și nobililor ortodexi ruși.

Cumpărătorii Chinezilor vor putea să-î închirieze numai pentru lucrări agricole. Statul va trebui să ia înapoi Chinezii acelaia care-î va închiria pentru alte lucrări, și să-î revindă altora.“

Și autorul explică că această măsură e trebuincioasă ca să nu se întrebuițeze Chinezii în fabrici și mine, ne mai lăsându-se astfel la dispoziția lucrătorilor ruși salariile ridicate ale muncel, ca să nu li-se lărgească cercul cunoștințelor lor și ca să rămăie niște heloși în înțelesul cel mai absolut al cuvântului, proprietarul, având drept de viață și de moarte asupra lui.

Autorul spune că măsura aceasta din urmă e chiar în interesul Chinezilor, evitându-se cu chipul acesta răzburări sângeroase pr'n omorirea, chiar dela început, a celor ce va trebui. Proprietarii vor fi cei dintâi interesați la păstrarea averii lor.

Tot atât de amănunțit autorul prezintă și un proiect pentru colonizarea Chinei cu Ruși în locul și pe locul Chinezilor transportați ca sclavi în Rusia. Prevede puțința de a transporta în China, chiar din primul an, un milion de Ruși. Avantajele vor fi mari. Transiberianul ar câștiga, intelectualii ar avea un deuseu în toate acele noul birouri de transport, de colonizare, de clavie, etc., fiind astfel întorși dela „aventurile politice“ actuale, afacerile tuturor vor crește; suspexiți se vor îndepărta, etc.

Nu e nevoie să mai intru și în alte amănunte ale acestui genial proiect pe care guvernul rus îl răspândește cu mijloacele de care dispune.

Anglia, Germania (în Transvaal, în Tibet, la Hereri), și chiar Franca (Malgașii, Annamiții, etc.) — spune autorul — stoc până la moarte nenorocitele popoare cucărite; America de asemenea pe Negrii. Rusia, prin urmare, nu trebuie să se geneze mai mult și trebuie să aducă în stare de sclavie poporul învins, de oare-co e o chestiune de viață sau de moarte pentru ea. Având astfel munca foarte estină, am putea să ținem piept întregului univers.

„Când 20 până la 30 milioane de sclavi ne vor procura produse de consumație pentru tot poporul, tot poporul rus va putea, la un moment dat, să se ridice ca să lupte contra inamicilor săi.

Strigătul de libertate, Egalitate și Fraternitate (în Rusia!) nu este decât un foc de artificii, în vreme ce poporul se ruinează și se descompune. Singura scăpare este să se reconstituiească în forme noi idealul vechi politic rusesc cu care poporul a trăit o mie de ani. Numai să se facă apel la popor, și el îl va realiza cu entuziasm.

Nu mai adăogăm nimic la cele expuse de această broșură simptomatică.“

NOUȚĂȚI.

ARAD, 22 Iulie 1904.

— **Monarchul și regele Saxon.** Din Ischl se vestește, că adiutantul regelui a avut erî o convorbire cu colonelul Kospoth, care este adiutantul regelui Saxon George, al cărei rezultat este, că monarchul a renunțat să facă regelui George o vizită la Gastein. Ce poate fi cauza acestei hotărîri subite, nu se poate ști, dar probabil că ea stă în legătură cu afacerea clironomului saxon și al fostei sale soții, acum contesa Montignoso. Moș-

tenitorul de tron anume ar dori cu ori-ce preț să se întâlnească cu femeea sa necredincioasă, cărei dorințe regele George și curtea se opun cu toată hotărîrea.

— **Textul relativ la epopea pictorului lui Ștefan cel Mare.** În vitrina ziarului *L'Indépendance Roumaine* s'au expus șase tablouri mari, datorite pictorului O. V. Obedeanu, reprezentând epopea lui Ștefan cel Mare.

Tabloul Nr. 1 reprezintă „Retragerea regelui Matias Corvin“, care cu o armată de 40.000 ostași fiind surprins la Baia (jud. Suceava) în noaptea de 14 spre 15 Decembrie 1465 de armata moldovenească a lui Ștefan cel Mare, se retrase într'o dezaastroasă debandadă.

Insuși regele de abea a putut scăpa din această învălmășeală, alegându-se cu o rușinoasă rană în spate.

Tabloul al doilea reprezintă pe „Ștefan cel Mare și aprodul Purice-Movila la Șchee“, când, căzând calul vovodului moldovean, Aprodul Purice îl oferi pe al său, pe care Ștefan fiind mic la stat, îl încălecă, suindu-se pe spinarea aprodului Purice, pe care-l ridică la rangul de Movila.

Tabloul 3 reprezintă „Victoria lui Ștefan cel Mare la Rachova“, când Ștefan cu o armată compusă din 10.000 ostași Moldoveni, 20.000 țărani Moldoveni simpli muncitori de câmp, 2000 Poloni comandați de Buceaczkky, și 5000 Secui trimiși de regele Matias Corvin, zdrobește lângă Podul Inalt, din lunca Vasluiului, pe Otomanii cari erau la număr peste 150.000 ostași, și comandați de Soliman Eunucul, beglerbegul Greciei.

Tabloul Nr. 4 reprezintă pe „Călăreții Moldovei zdrobind hordele prădătoare tătarești la marginea pădurii de lângă satul Lipia“, la 10 August 1469.

Tabloul Nr. 5 reprezintă „Bătălia din Codrul Cozminului“, dela 26 Octombrie 1497 când Ștefan cel Mare bate pe Albert, Craiul Lehiel, înjugând pe prințonerii să are codrul cu ghindă udindul cu sângele lor, de unde și numele e de: Dumbrava Roșie.

Tabloul Nr. 6, reprezintă „Inmormântarea lui Ștefan cel Mare și Bun“. Convoiul mortual e pe drumul dela Suceava la Putna.

— **Note din călătoria familiei Regale Române pe Dunăre.** Dl Ioan Adam escelentul profesor dela liceul din Constanța și cunoscutul scriitor, a scos o elegantă broșură, descriind călătoria de astă-primăvară a familiei Regale Române. E scrisă cu multă vervă și spirit fin de observație, pe unele locuri foarte sugestiv. Descriind sosirea prinților Carol și Elisabeta la Hârșova ne dă o foarte drăgălașă scenă:

... „Familia Regală, inconjurată de autorități, trece prin mulțimea entuziastă, în spre chioscul de primire. Aici a fost un moment sublim. Ioan Tomoșoiu, bătrân român de dincolo, mândru în portul lui mocănesc, prezintă Prințului Carol o frumoasă sabie.

— Principe, vă ofer această sabie din partea cetățenilor Hârșoveni, spre apărare și unire...

Simbolul era măreț!

Prințul ia sabia cu bucurie și într'o mișcare de zglobietate și bravură, o trage energic din teacă. Privirea i-se oprește pe inscripțiunea din lungul tăinșului:

„I Maiu 1904 — Cetățenii Hârșoveni. Prințului Carol, viitorul Imperat al Românilor“...

Ochii Suveranilor caută și ei la strălucirea slovelor. Prințul Ferdinand suride în tresărirea Lui de tată fericit. Prințesa; ca smulsă din basmul visurilor Ei blonde, domină c'o scânteere incongiurului...

— **Episcopul Strossmayer în agonie.** Bătrânul episcop din Diakovar *Strossmayer*, pe cum vestește o depeșă din *Sauerbrun*, își trăește ultimele clipe.

Episcopul Strossmayer, în Februar și-a serbat a 89 aniversară a nașterii. Înainte cu câteva luni a fost paralizat de o apoplexie. În scurtă vreme s'a reînșănătoșat însă spre marea bucurie a credincioșilor săi, cărora nu le-a fost numai păstorul sufletesc ci și șeful politic. Acum însă a fost din nou atins de apoplexie și considerând vârsta înaintată a prelatului, catastrofa se așteaptă în fiecare moment.

— **Necrolog.** Nicolae Porea, preot gr.-cat. a reposat după lungi și grele suferințe în etate de 59 ani și 32-lea an al preoției sale în 21 Iulie n. la 7 ore dimineața. Rămășițele pământești ale scumpului defunct vor fi așezate spre odihnă veșnică în cimitierul gr.-cat. din Basna Sâmbătă în 23 Iulie la 9 ore înainte de amiază. Fie! țărina ușoară și memoria binecuvântată!

— **Căsătoria ducesei belgiene Clementina.** Conform informațiunii ziarului „Le Journal“ ducesa Clementina, sora contesei Stefania Lónyay voeste să se mărite după ducele Victor Bonaparte. Regele Leopold, părintele ei, este contra acestei căsătorii, ducesa însă nu voeste să cedeze recurgând la judecătoria, pentru a constrânge pe părintele ei la învoierea căsătoriei sale cu ducele Bonaparte.

— **In lumină puterea.** Frederic Stackelberg a publicat un studiu asupra sistemului de instrucție al Japoniei, pe care îl numește unul din cele mai bune de pe lume. E o dovadă nouă că se potrivește și Japoniezilor, constatarea făcută după biruința dela Sadowa contra Austro-Ungariei și dela Sedan contra Franciei, că biruințele le-a câștigat învățătorul și nu armata.

Iată cum caracterizează Keio, fondatorul unei școli înalte speciale pentru literatură, drept și politică: „Sistemul nostru de educație dă cea mai mare însemnătate științelor apusene moderne. Științele clasice ale Japoniei și Chinei nu cuprind nimic vrednic de a fi luat în seamă. Însemnătatea științelor apusene e că se bazează pe natură, că explică pricinile și urmările lucrurilor, că aduce lumină uriașă asupra omenirii și că a dat vieții o direcție pozitivă, exactă și cu putință de-a fi înțeleasă“.

Tot ce pedagogia modernă a descoperit se află realizat în Japonia, începând dela grădini de copii, până la Universități și școlile profesionale și speciale. Dela 1880 instrucția e obligatorie. Prin legea dela 1890 toate comunele sunt datoare a avea școli în stare de a cuprinde pe toți copiii în vîrstă de școală (dela 6—14 ani). Dacă nu poate o comună clădi școală, din pricină că prea săracă, se înțelege cu comuna saucă comunele vecine. Pentru școli se plătește o dare în bani, în natură sau în zile de muncă. La caz de lipsă mare, guvernul provinciei face clădirea și primește despăgubire dela stat. Rezultatul s'a văzut, că Japonia aproape n'are soldați lipsiți de știința cârței, ceea ce le dă atîta superioritate față de Ruși, la cari abia 3 la sută din soldați știu ceti. După războiul contra Chinei, Japonia a întrebunțat 200 de milioane de franci, din despăgubirea de războiu, pentru a clădi școli și a organiza învățămîntul de primar. În 1874 urmau în școlile primare 1.700.000 de copii, în 1901 ajunseră de 4.600.000; iar acuma sunt 5.000.000.

Dela 1863 — 1878 erau 17.000 de învățători, în 1901 au ajuns la 92.000, iar acuma sunt 100.000. În 1874 a cheltuit pentru școală, statul, 8 mil. de franci, în 1895, 21 de mil., în 1901, 75 de mil.; iar acuma 100 de milioane. Pe lângă asta, mai contribuie municipalitățile, comunele, ținuturile 67 de mil. de franci pe an.

Universitățile sunt, ca în Statele-Unite, înzestrate absolut cu tot ce le trebuie pentru a da cunoștinți adînci, serioase și practice. Așa Universitatea din Tokio are hambar model, grădină, câmpuri de experiență, laboratorii, muzee agricole, clinică pentru vite bolnave, pomete, 2000 de hectare de pădure și un codru uriaș aproape neatins de secure. La Universitatea din Kioto e o fabrică de electricitate.

Organizația învățămîntului în Japonia s'a făcut, după un studiu amănunțit la fața locului în America și Europa asupra organizării școlilor și a metodelor pedagogice. Organizarea a încredințat-o Americanului dr. David Murray și europeanului Verbek.

Din toate aceste amănunte, pe lângă altele ce am dat, ese lămurit că Japoniezii au lucrat cu energia și dibăcia de care dau dovadă în toate faptele lor, pentru a face să pătrundă lumina până în mintea celui mai ales din istoria modernă, că știința e puterea și urmînd marea deviză: „Voeste și veți putea putea“, „Luminează-te și vei fi“.

S'au laminat, au voit și pot.

— **Merry del Val.** Din cauza conflictului diplomatic cu Franța, tînărul, genialul și energicul secretar papal Merry del Val a amînat timpul plecării sale în vilegiatură la castel Gandolfo,

oferit lui de către pontifice. Secretarul a fost așteptat pe erî în pomposul castel papal, dar acesta n'a sosit. A sosit însă mai tîrziu o depeșă, în care spunea, că secretarul a amînat venirea sa pe timp nedeterminat. Se anunță că și surorile pontificelui vor merge în vilegiatură la castel Gandolfo.

— **Noul ambasador italian la Peking.** În locul ambasadorului italian la Peking contele Gallina, care în urma evenimentelor din urmă a demisionat din postul său, guvernul italian a numit numit pe secretarul de legațiune la Lissabona, cavalerul Bazili.

— **Moartea lui Cehov.** Ziarul rus „Novosti“ — cum se scrie din Petersburg, susține că, scriitorul rus Cehov a murit de tuberculoză, ear moartea timpurie l-a ajuns din cauza că nu s'a păzit de fel. Morbului său îi s'a adăus în timpul mai nou și o boală de intestine, care i-a cauzat mari dureri. De tratament medical abia atunci a început să se folosească, când a fost tîrziu, și când a fost atît de tare slăbit de morb, încât abia a putut sta pe picioare, ear băile nu i-au putut mai mult nimic folosi.

— **Demonstrațiune contra Țarului.** Din Varșovia se anunță, că Joi seara aproape 1500 muncitori au aranjat o demonstrațiune contra Țarului. La un semn dat au desfășurat un steag roșu, pe care se puteau ceti cuvintele: „Partidul muncitorilor poloni“, și imediat au erup în puternice strigăte de: „Jos cu Țarul! Trăiască socialismul!“ Când demonstrații au observat că vine poliția, iute s'au împrăștiat, încât poliția n'a putut prinde pe nici unul.

— **Demonstrațiunea irendentiștilor din Triest.** Din Triest se raportează, că acolo Joi seara, Mercuri și Marți o ceată de tîneri a înscenat o demonstrațiune naintea cafenelei Chiozza și în apropierea redacțiunii ziarului „Sole“. Demonstrații au fost împrăștiate de către poliție. Publicul ambulant s'a purtat calm, nepăsător. Au fost deținuți 30 tineri.

— **Festivitatea Petrea dela Arezzo.** Conform rapoartelor sosite din Arezzo (locul natal al lui Petrarca), oaspeții străini și italieni au venit în număr extraordinar de mare. Regele a fost reprezentat prin contele de Torino, în a cărui onoare s'a aranjat un conduct de torțe și s'a oferit un banchet, la care au participat delegații de al academiilor și societăților literare. Ca punct ultim al programului a fost o reprezentațiune de gală în teatrul Petrarca.

— **Nouă materie de exploziune.** Din New-York se telegrafează, că savantul și cunoscutul electro-technic american, (originar din Ungaria) Tesla a descoperit cu colegul său Popin o materie electrică de exploziune, care întrece cu mult materiile de această natură de pîn' aci. Descoperitorii susțin că noul explosiv are o astfel de putere, încât războaiele vor fi făcute în curînd imposibile (?) Vestea trebuie primită cu oare-care rezervă și dubiu deoarece-ce de ordine numai a zecea parte a veștilor legendare despre Tesla și invențiunile sale sunt adevărate.

— **Terorismul în Finlanda.** „National Zeitung“ din Berlin primește din Helsingfors, capitala Finlandei următoarele: Profesori finlandezi Honnen și Estlander escortați sub pază polițială la Petersburg, precum și directorul de bancă Schyborgsohn au fost aruncați în temniță, unde li-s'a împărțit hotărîrea guvernului, că acesta le-a designat ca loc de deportațiune Novgorod, unde vor fi trimiși peste câte-va zile. Profesorului Wrede i-s'a permis să părăsească țeara, dar să nu se stabilească în Șvedia. Tatăl atentatorului Schauman se află și acum în temniță, unde s'a îmbolnăvit atît de rău, încât starea lui inspiră serioase îngrijiri.

— **Locuință feudală.** Vechiul „burg“ Abenberg, adevărat leagănul Hohenzollernilor, e de vînzare.

Această venerabilă locuință feudală se afla într-o poziție foarte pitorescă, nu departe de Nuremberg și se găsește într-o stare de conservare remarcabilă, cu toate că o parte mare din construcțiunile ei datează din secolul al XI-lea.

— **Serbătoarea „Bastillei“ în Extremul Orient.** În Niucivang, agentul consular francez a dat un banchet cu ocaziunea serbătoarei naționale a Francezilor, 14 Iulie st. n.

Au luat parte la acest banchet guvernatorul rus, prințul Jaime de Bourbon, consulul Statelor-Unite și al Germaniei. Consulul englez s'a scuzat că nu poate lua parte la banchet.

E pentru prima oară când se celebrează o serbare națională în bătaia tunurilor și în așteptarea unor lupte mari.

— **Haremul marelui duce Boris.** După-ce în ultimele săptămîni numeroase casuri scandaloase referitoare la afacerile de defraudățiune și furturi din armată au eșit la iveală, în cari afaceri erau implicate chiar personajii distinse, acum ies la lumină afacerile extraordinare de scandaloase și revoltătoare ale marelui duce Boris, cari fac vîrf tuturor fără-de-legilor comise în armata rusă din Extremul-Orient.

Nainte de a fi plecat la războiu Boris a însărcinat pe mai mulți agenți să-i caute o societate, ai cărei membri să fie numai dame, pentru a-l însoți pe Alțea Sa pe câmpul de războiu. Ca minim și maxim al etății damelor a fost stabilit anul 14 respective 20 ani. Agenții se puseră, imediat ce primiră acest ordin, pe lucru, și au angajat contra marl desdaunăr, fete tînere din case bune (!?) ca însoțitoare ale marelui duce pe drumul până în Mandșuria. Au fost requirite în modul acesta 14 fete, între cari și unele șansonete, cari au dus și costumurile lor cu sine, pentru a amusa pe sublimul domn cu reprezentațiuni „teatrale“. Șampania a fost furnizată în lăzi colosale în tabera, unde se află „Majestatea Sa“ satrapul Alexeiev și sublimul duce Boris, și unde nu-l superă gloanțele Japoniezilor. Orgiile ce se comit aici în tabera dela Mukden întrec actele de imoralitate fără seamă din tabera lui Milan pe timpul războiului bulgaro-serb. Kuropatkin a provocat mai de multe ori pe duce să trimită „damele“ îndărăt la Petersburg, acesta însă a refuzat brusc și cu aere de un îngâmfat prost și închipuit să satisfacă poruncei superiorului său. „Damele“ marelui duce umblau în Mukden în uniformă de oficer singure și în societatea oficerilor beți ca și ele; în această stare produceau une-ori scene penibile pe stradă. Natural, că anomaliile și demoralizările acestea au nespus de păgubicioasă influență asupra disciplinei militare, și a autorității lui Kuropatkin, pe care începe acum deja fie-care locotenent a-l privi peste umer.

În sfîrșit generalul și-a pierdut paciența, trimițînd pe adiutantul său la marele duce pentru a-l provoca categoric să trimită numai decît damele la Petersburg, căci la caz contrar generalul va fi constrîns să procedă cu toată asprimea. Ducele Boris a ris una în față adiutantului, strigînd în urma lui:

— Spune-i bătrînului inebunit, că ne poate, un cuvînt trivial ce nu se poate pune pe hîrtie.

În urma asta generalul Kuropatkin a dat ordin ca fetele să fie escortate la Petersburg, ear contra marelui duce a făcut arătare Țarului. Când marele duce a prins veste despre asta, a mers la general, înaintea căruia a făcut un scandal, de care este capabil numai un stupid, un individ fără cultură, sălbatic în toate fibrele sale. Kuropatkin s'a provocat la rangul ce-l are, și a rugat pe duce să se supună. Asta l-a infuriat și mai mult pe rabiatul domn imoral, așa, încât s'a aruncat asupra generalului pentru a-l lovi, strigînd: „Ție să mă supun? Cine ești tu? În ochii mei ai tot atîta valoare ca ori-și-care mojie“. În urma acestei purtări mișelești se produse o formală încăerare între duce și general, cari au fost despărțiți de oficerii de ordonanță. Kuropatkin a raportat despre întîmplarea asta numai decît Țarul oferindu-și demisiunea, care însă n'a fost primită. Țarul a revocat numai decît pe scandalosul Boris.

Aceste sunt res gestae ale marelui duce, cari în zilele apropiate se vor spori probabil cu nouă amănunte.

— **Cel mai mare bastiment de pe pămînt.** Din New-York se vestește, că cel mai mare bastiment de pe pămînt, „Baltic“, vasul societății White Star Line n'a putut intra încărcat în portul New-Yorkului. Ca să poată intra în port a trebuit canalul intrării săpat până la o adîncime de 40 urme.

— **Iubileul morfiului.** Sunt deja o sută de ani, de când a fost descoperit unul dintre remediile cele mai eficace și totodată cele mai distrugătoare de nervi, morfiul. Descoperitorul său, Adam Fridric Sertürner s'a născut la 19 Iulie 1783 în Neuhaus în Westphalia. La 1799,

după-ce a absolvat școala poporală, a mers ca practicant în farmacia Cramer din Paderborn, unde a rămas până la 1806. În continuu studia și făcea la experimente, scriind și tractate științifice. Analizând opiu, a descoperit morfiul. La 1806 a mers la Einbeck, de aici la 1820 a trecut la Hameln. La 1817 universitatea din Iena, în semn de recunoștință pentru meritele sale l'a ales doctor de onoare în filosofie.

— **Inteligența română din Mediaș și jur,** vă invită la *Petreceera de vără* împreună cu dans, ce o va aranja în 2 August st. n. (Sf. Ilie) în pavilionul hotelului „Schützen“ din loc. Inceputul la 8 ore seara. *Mediaș*, a 16 Iulie 1904. Comitetul arangiator. Prețul de intrare: de persoană 1 cor., 20 fil., de familie 3 cor. Venitul curat este destinat spre scopuri filantropice. Suprasolvirile se vor primi cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

— **O nenorocire pe Dunare.** 10 bărbați și 6 femei, toți din Bertești-de-jos, (România) suindu-se într-o barcă, au voit a trece Dunărea în baltă, pentru a mulge vacile ce le aveau la ierbărit; pela mijlocul Dunărei, pe de o parte din cauza valurilor făcute de trecerea unui vapor, ear pe de alta din cauza ciocnirii cu niște greutateți ale serviciului hidraulic buse pentru măsurătoarea apei, barca și-a pierdut echilibrul și s'a răsturnat.

După o desperată luptă între viață și moarte, 9 săteni au reușit să scape, unul șiuind să înoate ear alții agățându-se de barca răsturnată: restul, 6 femei și un bărbat, s'au înecat. Cadavrele lor n'au putut fi încă pescuite.

— **Atragem atențiunea binevoitoare a p. t. public de dame** asupra inseratului dlui *Hauer Lajos* farmacist în ARAD (Pécskai-út).

— **Recomandăm** în deosebită atențiune a publicului românesc prăvălia și atelierul dlui *Hartmann Pál* (Boros Béni-tér nr. 161 em. 14) de porțelan și maiolica. Aci se primesc colorări și pictare de vase de porțelan și maiolica după dorință. Aci se pot căpăta tot felul de vase de prânz, de dejun, de teă etc.

TELEGRAME.

Paris, 22 Iulie. Agenței Havas i-se telegrafează comunicatul ziarului rus «Ruski Listo», conform căruia **generalul Kuroki a prăbușit aripa stângă a armatei ruse, înaintând fără greutate spre Mukden.**

Telegramele zilei.

Sofia. — Agenția telegrafică bulgară se zice autorizată de a declara că preținsele declarațiuni pe cari prințul bulgariei le-ar fi făcut asupra afacerilor turco-bulgare și cari au fost publicate în presa străină, sunt cu totul inchipuite.

Constantinopol. — După datele statistice oficiale turcești, în perioada dela 26 Aprilie până la 15 Iunie, st. n. 10.886 refugiați s'au întors în vilaietele macedonene precum și în vilaietul din Adrianopol.

După știri răspândite de Turci, reluarea acțiunii elementelor extreme ale comitetelor bulgare, a avut loc sub imboldul sfaturilor venite din străinătate care a făcut pe comitații să spera că provocând în continuu neliniște, se va putea obține autonomia Macedoniei.

Sinodul patriarhatului ecumenic a aprobat proiectul unui memoriu asupra violențelor comise contra Grecilor din Macedonia de Bulgari și a acordat ajutoare materiale Grecilor din Gumense, cari au suferit în urma recentelor incidente. Memoriul va fi inmanuat Porței și Marilor puteri.

Cetinie. O mare revistă militară a avut loc ieri aici în onoarea lui Haidar pașa trimisul extra-

rdinar. Haidar pașa și cu suita sa a plecat astăzi la Scutari.

Cluses. — *Haute-Savoie (Francia)*. — **Lucrătorii ceasornicari greviști făcând astăzi, cu autorizația primarului o procesiune, au trecut pe dinaintea uzinei Crétier.**

In acel moment, focuri de pușcă au fost trase din uzină asupra mulțimei greviștilor.

Trei lucrători au fost uciși și vre-o 15 răniți, din cari mai mulți în mod grav.

Lucrătorii aruncară cu pietre în uzină și apoi îi d'era foc.

Populațiunea orașului este foarte întăritată contra fiilor proprietarului uzinei, pe care-i bănuiesc că au tras focurile de pușcă asupra mulțimei.

Cluses. Frații Crétier, inculpați de a fi tras focuri de pușcă asupra lucrătorilor ceasornicari greviști, au fost arestați și transferați la închisoarea din Bonneville, orașel aproape de Cluses.

Orașul Cluses este liniștit. Trupe au sosit în localitate.

Președintele consiliului Combes a trimis primele ajutoare familiilor victimelor.

Marsilia. În urma primirei de către patroni a celei mai mari părți din revendicațiunile lucrătorilor din docuri, aflați în grevă, munca a fost reluată astăzi în șantierele companiei mesageriilor maritime.

Ca o consecvență a acestei înțelegeri, ofițerii marinei de comerț au decis de a nu pune în execuțiune amenințarea lor de a nu se pune în grevă.

Barcelona. Munca a încetat cu totul în marea fabrică Espana.

Mai mult de 1500 familii sunt rămase în miserie.

Felurimi.

Bismarck și șampania. Eugen Wolf scrie în cartea sa despre prințul Bismarck și casa acestuia, ce ținea celebrul cancelar despre șampanie. Odată la un prânz la care era invitat și Eugen Wolf, prințul a vorbit cu oaspeții săi despre beuturi „Beau bucurous șampanie — a zis prințul — și mai totdeauna se poate vedea pe masa mea. Șampanie nemțească mie nu-mi place Când am fost invitat la prânzul de curte l' împăratul Vilhelm II, mi-s'a pus înainte șampanie nemțească. Nu am cetit vigneta, dar de pe gust imediat am cunoscut că nu este șampanie franceză. Se înțelege că n'am bcut. În urma asta împăratul m'a întrebat, de ce nu beau șampanie. I-am mărturisit. El însuși a recunoscut, că numai din patriotism bea șampanie nemțească. Maiestate — răspunsei — la stomac înceată patriotismul.

Un tren oprit de urșii. Liniile ferate, cari străbat păduri populate de animale de tot soiul au de sigur o atracție pentru călători, dar au de asemenea și oare cari inconveniente. Așa, un tren expres de pe o linie americană a suferit o întârziere mare din cauza a două urși. Animalele acestea se așezară pe calea ferată, pe care tocmai un tren sosia cu toată iuteala.

Mecanicul încetini mersul, și puse în mișcare semnalul de alarmă. De geaba. Ce doi urși se mulțumeau să fugă la oare care distanță, apoi, se așezau iarăși, părând că se bucură de farsa ce făceau.

Repetară de mai multe ori treaba asta; mecanicul nu îndrăznea să-și urmeze drumul de teamă că, zdrobindu-i, să nu facă să deraieze trenul; și trebuia să aștepte ca cele două rătăcioase animale să se hotărească să se ducă în pădure.

Bibliografii.

Carte aprobată. Înaltul ministeriu de culte și instrucțiune publică prin rezoluțiunea sa din 6 Iulie a. c. nr. 2384 a aprobat pentru școalele cu limba de propunere română manualul „Invē-

tământ practic din Istoria naturală pentru școalele populare“, lucrată după cel mai nou pian ministerial, cu ilustrațiuni numeroase, de Iuliu Vuia. Editura librăriei Ciureu în Brașov. Prețul 60 fileri. Cartea e lăudată de oameni competenți.

ECONOMIE.

Arad, 23 Iulie.

Dispozițiuni contra lipsei de nutreț.

— În atențiunea preoțiței și învățătorimeii. —

Comitetul direcțiunei al «*Reuniunii de agricultură din comitatul Timiș*» a ținut în zilele din urmă o ședință, în care s'au făcut mai multe propuneri pentru a lua dispozițiuni contra lipsei mare de nutreț. Situația devine cu atât mai periculoasă pentru-că nici plantele semănate ulterior ca suplement pentru nutreț, din cauza acestei secete îndelungate nu rodesc, de unde urmează, că economul e silit a-și vinde vitele crescute cu multă grijă cu un preț păgubitor. Conform unei hotărâri a comitetului de direcțiune proprietarii economi ai comitatului Timiș au adresat o petiție ministerului de agricultură ca acesta să intervină la ministerul de comerț pentru oprirea exportului de nutreț, și pentru reducerea prețului de transport. Conform informațiunilor luate din *România* cu părțile muntoase ale acestei țări vecine s'ar afla fân bun și relative nu prea scump. În România umblă deja comisiuni străine pentru a cumpăra fân și ca proprietarii economi ai țării ungurești să nu întârzie dela piața aceasta aproape, Reuniunea de agricultură a comitatului Timiș a delegat pe referentul districtului central Nicolae Iancu, ca să ia informațiuni precise în România despre calitatea și cantitatea fânului de acolo și să facă preparațiunile necesare pentru liferarea fânului, deocamdată cam de 150 vagoane. Cumpărarea fânului o va mijloci *oficiul central al Reuniunii de agricultură din comitatul Timiș* și pe aceasta cale toți reflectanții își vor putea acoperi lipsa de nutreț. Cel-ce doresc informațiuni mai aproape, să se adreseze la secretariatul Reuniunii de unde cu plăcere li-se va răspunde.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

I. D. Diod. Am căutat la expediție și am aflat că d-voastre vi-s'a expedit foaia de aici regulat și pe adresa: I. D. proprietar, cu epistolele I. T. Buciumsă per Abrudbánya. Greșala e la poștă.

INSERTIUNI și RECLAME.

Un tinăr

din familie bună, absolvent de 2 sau 3 cl. gymn. sau reale, se primește ca *Invățăcel* la firma *Ioan Comșa și fiu în Seliște*. 304

Stabiliment de Hydrotherapie.

„Wällischhof.“

Stațiune de tren și poștă Brunn — Maria — Euzersdorf, 30 min. departe de Viena. 236

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer de soare, massage, electri-sare, gimnastică svedă etc).

Prețuri moderate

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului: Dr. Marius Sturza.

Editor-proprietar: George Nichin

Redactor responsabil: Ioan Russu-Șirlianu.

Prăvălia de fer și deosebite instrumente a Fraților Berta (Berta-Testvérek).

Arad, Andrassy-tér.
Telefon 386. Telefon 386.

Deposit bogat în fer și mărfuri de metal, în diferite instrumente, în ferării pentru mobile și edificii, cuptoare de fer de Nadrág și Meiding de primul rang. Mașine (sparher) pentru bucătăria de Olanda elegante, specialități pentru economia de casă, dulapuri pentru ghiată.

Arme Jerlah și Piper, puște pentru vânători. Monopol de vânzare a coaselor de oțel Barabás Béla și a pompelor de stropit contra peronosporiei pe lângă o garanță de 10 ani. Instrumente de vierit etc.

Fourfece engleze Solingene veritabile, peneluri și briciuri.

Deposit exclusiv «AHO!».

Pe seama ținuturilor sud-unga e unicul deposit al lui strului de argint: VENUS pentru cuptoare.

Comandele din provincie se efectuează pentru prețurile ieftine de zi. Nr. 221-50

ȚIGLE CĂRĂMIZI

mai departe țigle pentru poduri de case 4 cm. de groase, țigle pentru fântâni, țigle pentru traverse, și ori-ce alte țigle necesare la zidiri se fabrică în cantitate mare la stabilimentele fabricii de țigle și cărămizi dela Micălaça. - Proprietar al firmei

POLLÁK SÁNDOR,

- ARAD, BIUROUL CENTRAL. -

ARAD, Haltér Nr. 1. Telef. 206 și 255

Condițiuni favorabile de plătit, prețuri echitabile.

- 4 Părechi de ghetă pentru 5 coroane. În urma cumpărării de ghetă în cantitate enormă se vând pentru acest preț, ridicul: 1 păreche de ghetă pentru domni și 1 păreche pentru dame, negre ori galbene, piele tare, șnuruite, cu tălpi tari, facon nou, mai departe 1 păreche de ghetă la modă pentru domni și 1 păreche pentru dame, confec-

ționate foarte elegant, sunt foarte plăcute și ușoare; toate astea patru părechi la oaltă costă numai 5 coroane. La comande, cari se fac prin rambursă, este destul dacă se indică mărimea piciorului. Casa de exportul ghetelor a lui A. Liban Krakau, Cracovia Nr. 60. Schimbul este admis, chiar banii se retunează la casă că marfa comandată nu convine, astfel ori-ce risc este exclus cu desăvârșire.

CSOBÁN TIVADAR

măestru zidar diplomat.

A R A D, Deák Ferencz-utca 34 sz.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public ziditor, că sub firma de mai sus am deschis

un birou de zidire

Primesc tot felul de lucrări de zidit și anume: zidiri noi, transformări de zidiri vechi, construirea de frontispicii cu materie ori fără materie atât în loc cât și în provincie, pentru garanță de 3 ani

Primesc construiți de planuri, faceri de budget pentru prețuri foarte ieftine.

Cu toată stima:

CSOBÁN TIVADAR.

Telefon Nr. 474.

254

Dacă ai lipsa de ghetă

nu mai cumpăra marfă vieneză și străină, fiindcă pentru bani scumpi capeți marfă rea, ci

comandă la industriași maghiari.

Mai bună dovadă este în privința asta prăvălia

Reuniunea pantofarilor Aradani

(ARAD, Andrassy-tér 22.)

unde se poate observa clar deosebirea între zdrăncea vieneză și lucrul solid onest.

Singurul deposit al căptușelei de talpe de asbest priv.

Telefon 423.

Kosár Béla

Timisoara, Józsefváros, str. Bonnaz Nr. 15

Plane, pianine, harmonii, cimbele, fabricate proprii și construcții recunoscute.

Fabricate dela fabrici din patrie și din străinătate.

INSTRUMENTE FOLOSITE.

Diferite automate mono- și multison.

Institut de imprumut.

Reparațiuni.

189 8-26

Intonare.

Catalogul cu prețuri gratuit.

Noutate la curățenia locuințelor!

Respectuos aduc la cunoștința on. public, că după lungi experiențe dispun de un așa mijloc, în cât pot primi pe lângă garanță și încredere

stărpirea insectelor din

locuințe cu desăvârșire.

Vopsesc odăi, săli, etc.

de gală și mai simple, dela cerințele cele mai simple până la cele mai pretentive pe lângă prețuri foarte convenabile. Rugând on. public pentru binevoitoare comisiune, rămân cu deosebit respect

258

GUTTMANN SÁNDOR

vopsitor de odăi.

Weltzer János-utca 19. szám. partere.

Am onoare a aduce la binevoitoare cunoștință, că am deschis în Arad-Belváros strada Választó Nr. 30 (casa proprie) atelier

de măsurit pentru zidiri și mobile,

unde pregătesc lucrările aparținătoare acestei branșe pe lângă cele mai ieftine prețuri în modul cel mai culant.

Primesc lucrări aparținătoare branșei mele, anume lucrări de măsurit la zidiri lucrări ori reparări de mobile după moda cea mai nouă

în modul cel mai bun executate și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Experiențele de mai mulți ani, făcute în fabrica lui *ifj. Ceiler István*, precum și folosirea de lemn uscat și cel mai bun nu adus în poziția aceea plăcută, că în privința asta să satisfac ori-cărei comande.

Recomandându-mă spriginului binevoitor al p. o. public,

rămân cu stimă:

Pápay Lajos,

măestru-măsar.

289

TIPOGRAFIA „TRIBUNA“

ARAD, Strada Deák Ferencz Nr. 20.

Fiind arangiată din nou, bogat, cu literele cele mai moderne și cu rotațiune modernă, primește spre executare ori-ce lucrare
ce se ține de arta tipografică.

Broșuri, opuri, manuale, tabelării în ori-ce mărime, registre pentru bănci, invitări la petreceri și cununii,
plicuri, cap de scrisori, anunțuri funebre, cărți de vizită, etc. etc.

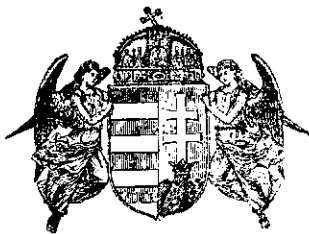
Executat cu gust fin, la timp și punctual, după sistemul cel mai nou.

Cerem și pe această cale binevoitorul sprigin al publicului românesc intru cât ar avea vr'o lucrare din cele mai sus
înșirate a trimite spre executare și a ne recomanda în cerc cât mai larg tipografia noastră.

Având în vedere și sacrificiile mari ce le pretinde ziarul nostru național, credem că va afla mai
iute răsunset acest anunț al nostru.

Telefon Nr. 502.

Premiat cu medalia cea mare milenară la expoziția din Budapesta în 1896.

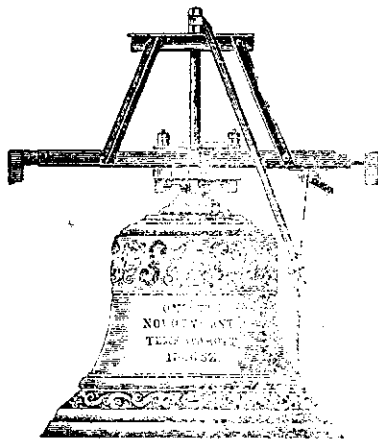
Turnătoria de clopote
și fabrică de scaune de fer pentru clopote

8 lui

1035 40-52

Antoniou Novotny

în Timișoara-Fabrie.

Se recomandă spre pregătirea clopote-
lor nouă, precum la turnarea de nou a
clopotelelor stricate, mai departe spre facerea
de clopote întregi armonioase, pe lângă
garanție pe mai mulți ani, prevăzută cu
adiustări de fer bătut, construite spre a
le întoarce cu ușurință în ori ce parte îndată
ce clopotele sunt bătute de o lătare prin
ceea-ce sunt măntuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote găurite

de mine inventate și mai de multe ori pre-
miat, cari sunt provezute în partea supe-
rioară — ca violina — cu găuri după figura

8 și pentru aceea au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai
plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, așa
că un clopot patentat de 327 klg. este gale în ton unui clopot de 461 klg.
patent după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de
sine stătător, — spre preadustarea clopotelelor vechi cu adiustare de fer
bătut, — ca și spre turnarea de toace de metal

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere grătit și franco

Cel mai preferit, mai bun mijloc de colorare a părului e

MELANOGENE

în culoare neagră și brună.

Cu preparatul acesta escelent și nevinovat, per
barbă, mustăți în cinci minute se pot colora în negru
ori brunet. Culoarea e constantă și nu se poate osebi
de culoarea naturală, nici cu săpun, nici apă caldă, nu
se șterge și nu murdărește.

E nesticăcios și modul de folosire foarte simplu.

Prețul 2 cor. 80 fil.

244

Ori-ce per cărunț își recapătă culoarea naturală prin
folosirea preparatului

Hair Regenerator alui Földes

Acesta nu e farbă, ci un preparat care redă fru-
museța naturală a părului. Astfel perul blond devine
iar blond, cel brun-brun, cel negru-negru. Prețul 2 cor.

Pentru a face perul blond.

Preparatul acesta, în câteva minute putem preface
ori-ce per în culoare atât de plăcută, surie, în culoarea
cânepit. ori cenușie, ori în vre-o altă culoare blondă,
fără a staca perul. — Prețul! sticlă mică 1 cor., sticlă
mare 2 cor. Rugăm a fi cu atenție la marcă.

G. FÖLDES KELEMEN

FARMACIA ȘI LABORATORIUL CHIMIC, ARAD.

Telefon Nr. 111.